A°. 1861. N°. 151.

DONDERDAG — 27 JUNIJ.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht maken bij deze bekend, dat de *Jaarmarkt* voor dit jaar zal ingaan op den 8. Julij 1861 en eindigen den 20. Julij daaraanvolgende, en dat, ten einde zulks te beter ter kennisse van een iegelijk komen zoude, de gemelde *Jaarmarkt* op den 3. Julij 1861 zal worden *in-* en op den 21. Julij daaraanvolgende worden *uitgeluid*, zullende niemand met zijne *waren* vóór of na de dagen van de in- of uitluiding mogen voorstaan.

En zal de gewone loting plaats hebben op den 3. Julij 1861 des namiddags ten *zes* ure, ten Stadhuize.

En opdat niemand hiervan eenige onwetendheid zal kunnen voorwenden, zal deze worden gedrukt en afgekondigd naar gewoonte.

Utrecht, den 18. Junij 1861. Burgemeester en Wethouders voornoemd, N. P. J. KIEN.

Ter ordonnantie van dezelven H. G. RÖMER

UTRECHT, Donderdag 27 Junij.

Een Engelsch oordeel over ons onderwijs en ons karakter.

Wij deelden onlangs een en ander mede uit een merkwaardig boek over het eiland Java, in Engeland uitgegeven, en merkten reeds op, dat op den lof, daarin aan onze koloniale politiek toegezwaaid, nog al wat valt af te dingen. Wij willen thans iets mededeelen uit een ander werk, dezer dagen insgelijks te Londen verschenen, waarin ons lager onderwijs besproken wordt. Het is getiteld: *Het volksonderwijs in Frankrijk, Holland en Zwitserland door M. ARNOLD*, en heeft tot doel de regeling van dit onderwerp bij de wet, benevens voldoend toezigt van staatswege, voor Engeland aan te prijzen.

De schrijver betoogt, dat het lager onderwijs nergens goed en volledig is, waar men het aan zichzelf heeft overgelaten; en inderdaad levert Engeland zeer krachtige argumenten voor zijne stelling op. Daar is men nooit overgegaan tot het organiseren van een algemeen volksonderwijs. De verschillende scholen, door partikulieren, vereenigingen of gemeentebesturen opgerigt, zijn aan geen voldoend toezigt onderworpen, volgen dikwerf aan elkander tegenovergestelde beginselen, en bepalen zich grootendeels tot de steden, zoodat een groot deel der landbouwende bevolking van voldoend onderwijs verstoken is. Wel heeft de weldadigheid ook op het land vele armenscholen doen verrijzen; maar terwijl volksonderwijs van Staatswege overal gunstig werkt tot bevordering van zedelijkheid en beschaving, ondermijnen armenscholen, door liefdegiften ondersteund, niet zelden de arbeidzaamheid en energie, het gevoel van eigenwaarde en de onafhankelijkheid der lagere standen, door hun de eerste les te geven in de kunst, om door aalmoezen in hunne behoeften te voorzien. Nog niet de helft der kinderen geniet in Engeland geregeld onderwijs, en van dezen blijft bijna de helft nauwelijks één jaar de school bezoeken. Onder de personen, die in 1856 in Engeland een huwelijk sloten, konden slechts 71 percent der mannen en 60 percent der vrouwen hun naam teekenen.

Hoogst gunstig is het oordeel van den schrijver over *ons* lager onderwijs en de schoolwet van 1857. Alleen in Pruissen, zegt hij, is het onderwijs welligt nog iets meer uitgebreid; maar nergens is het degelijker en grondiger, en het is volgens hem onmogelijk, om onze inrigtingen en scholen zonder bewondering gade te slaan. Zijn lof verdient te meer op prijs te worden gesteld, daar de schrijver ons land bezocht en den toestand van ons onderwijs in persoon heeft opgenomen. Na te hebben medegedeeld wat hij onder anderen te 's Hage en te Haarlem heeft gezien, en een en ander uit de jaarlijksche verslagen der regering over het onderwijs te hebben overgenomen, herinnert hij, dat in 1857 een lid der Staten-Generaal, om te bewijzen, dat het volksonderwijs in de laatste jaren was achteruit gegaan, opmerkte, dat bij de laatste loting in Noord-Holland meer dan een tiende der lotelingen (669 van de 6068) niet konden lezen of schrijven. »Gelukkig het land" — roept hij uit — »waar die geringe mate van onkunde stof het klagten geeft!"

Minder streelend voor ons nationaal gevoel is echter, wat hij op die lofspraak laat volgen. Hoe goed het onderwijs ook bij ons zijn moge, het boezemt hem minder belangstelling in dan bij gevoelen zou, als het zoo bloeide onder andere omstandigheden, meer gelijkende aan die van Engeland zelf. »Het karakter van de Hollandsche natie" — zegt hij — »verschilt veel van ons karakter. Een bekwaam Franschman zeide eens tegen mij van de Hollanders: *c'est une nation éteinte.* Die uitdrukking is te sterk; maar niettemin is dat volk niet meer op het hoogste punt van zijn nationaal leven; het heeft niet meer de geestdrift en het opgewekte streven van eene hoopvolle jeugd of een krachtigen mannelijken leeftijd. Hoewel nog verre van de zwakheid des ouderdoms beweegt het zich met den regelmatigen en onveerkrachtigen gang van een geest, wiens vuur is uitgedoofd. Het Nederlandsche volk streeft thans slechts naar twee doeleinden: de handhaving zijner nationaliteit en het behoud van zijne koloniën. Zulk een streven is voorzeker prijzenswaardig; maar het geheele leven eener waarlijk groote natie kan zich daartoe niet bepalen. Dat was niet het eenige, waarnaar het groote Holland der 16. eeuw, het Holland van *Willem den Zwijger* zich uitstrekte. Dat is tegenwoordig niet de eenige zucht van Engeland, Frankrijk, Rusland, Amerika, die allen met vorschenden en vurigen blik in eene grenzenlooze toekomst staren."

Wij durven gerust vragen, of dit afkeurend oordeel niet den stempel draagt van verregaande partijdigheid. Het Holland der 16. eeuw begeerde, bevocht en handhaafde godsdienstige en burgerlijke vrijheid en staatkundige onafhankelijkheid. Is het billijk, om het Holland der 19. eeuw, dat reeds lang aan die zegeningen gewoon is en ze in nog veel hoogere mate geniet, met dat tijdperk van geweldigen strijd, waarin de veerkracht der natie tot het uiterste gespannen was, te vergelijken? Het Holland der 16. eeuw had ongetwijfeld meer ondernemings-geest. Maar is het billijk te vergeten, dat die geest, na in de vorige eeuw geheel te zijn ingesluimerd, in de onze weder is ontwaakt? Is het billijk voorbij te zien, eensdeels dat onze koloniale politiek met haar beschermend karakter gedurende geruimen tijd de ontwikkeling van handel en nijverheid belemmerd heeft, anderdeels, dat zich in de laatste jaren bijna allerwege verblijdende kenteekenen van leven en vooruitgang openbaren? Wie het Nederland van 1860 met de Republiek der Vereenigde Nederlanden van 1760 vergelijken wil, zal moeten bekennen, dat onze natie thans vrij wat meer levenskracht en levenslust bezit, vrij wat meer jeugdige frischheid en moed, dan toen zij op de verworvene schatten was ingeslapen. Is er in ons land gebrek aan belangstelling voor alles, wat de ontwikkeling en het welzijn der natie verhoogen kan? Stelt men geen prijs meer op vrijheid, op beschaving? Behooren wij niet tot de meest vrije, de meest beschaafde, de meest welvarende volken? Wat hebben dan Engeland, Frankrijk, Rusland en Amerika boven ons voor? Alleen dit, dat hun vurige blik in de toekomst, behalve op hetgeen ons belangstelling inboezemt, bovendien op *uitbreiding van magt en grondgebied* is gerigt. Engeland, tuk op de heerschappij der zeeën, tracht tegen regt en billijkheid de doorgraving van de landengte van Suez te beletten, uit vrees, dat het daardoor in zijne veroverende en aanhechtende politiek in Hindostan belemmerd zou worden. Frankrijk, niet tevreden met zijn uitgestrekt grondgebied en zijne bevolking van bijna 40 millioen zielen, tracht zijne grenzen door list en geweld naar alle zijden uit te zetten. Rusland, voor het grootste gedeelte nog onbeschaafd en onbevolkt, vlamt op het bezit van Konstantinopel. Tusschen de Vereenigde staten van N.-Amerika woedt een burgeroorlog, omdat de eene helft haar welvaart op de slavernij wil blijven bouwen, terwijl de andere helft noch van de voordeelen van beschermende inkomende regten, noch van de ijdele glorie van den grootsten staat der wereld te zijn, afstand wil doen.

Waarlijk, wanneer wij dat alles bedenken, dan mogen wij ons gelukkig achten eene *kleine* natie te wezen, te gering van krachten, om te kunnen denken aan verovering, of aanspraak te kunnen maken, om in of buiten Europa den hoogsten toon te voeren. Aan die verleiding onttrokken, kunnen wij ons geheel toewijden aan de behartiging van onze stoffelijke en zedelijke belangen, en een voorbeeld van welvaart en beschaving, van vrijheidsliefde en godsdienstzin blijven geven, dat door weinig natiën evenaard, door geene, zelfs door Engeland niet, overtroffen wordt.

— **Zie het overzigt, de telegrammen, binnen- en buitenlandsche berigten in het BIJVOEGSEL.**

*— Met een enkel woord hebben wij dadelijk bij de benoeming van den goevern.-generaal van O.-Indië onze goede verwachting over deze keuze geopenbaard. Bijna algemeen is de hoop gevestigd, dat de keuze eene gelukkige is geweest; ongetwijfeld kan het reeds voldoening wekken, dat de vervulling eener zoo hoogst gewigtige betrekking geene familie-aangelegenheid is geworden, waarvoor zoo velen vreesden. De thans benoemde was vroeger griffier der Staten van Gelderland en schoolopziener; zijne deelname aan 't vormen van spoorwegplannen heeft er bij de koncessie *Sloet-Reuchlin* van getuigd, dat hij meer deed dan eenvoudig zijne ambtspligten met ijver waarnemen, maar dat hij buitendien nog gelegenheid vond aan de meer algemeene belangen des vaderlands zijne krachten te wijden. Daarna heeft hij als voorzitter van den raad van toezigt op de spoorwegdiensten den omvang zijner bekwaamheden nader getoond.

Vooral Gelderland waardeerde steeds den belangstellenden ijver van baron *Sloet* en de *Arnh. Cour.* mag dus zeker wel zeggen: »Wanneer de goeverneur-generaal voor Indië is, wat de griffier voor Gelderland geweest is, dan zal over eenige jaren de dankbetuiging in de *Staats-Courant* voor de »vele belangrijke" diensten, niet meer als eene ijdele formule beschouwd worden, die men glimlagchend en schouder-ophalend leest, om haar op het eigen oogenblik te vergeten."

— Ook het *Hand. bl.* komt er op terug, dat onze gemeenschap met Neêrl. Indië voortdurend geheel afhangt van het buitenland, en dat wij ons in die gewigtige aangelegenheid ten volle afhankelijk moeten stellen van de bepalingen, die anderen maken, zoo als weder gebleken is uit de opheffing der halfmaandelijksche Engelsche mail, en de vaststelling eener nieuwe maandelijksche mail door Frankrijk van Suez over Réunion, de Holl. en Spaansche koloniën naar China. »Geen land, zegt het *Hbl.* teregt heeft mogelijk, zoo veel voordeel van zijne kolonien als het onze, en niets is dan ook billijker dan dat een deel van die schatten besteed worden tot het onderhouden van eene eigene regtstreeksche gemeenschap. Als men er op let, welke groote opofferingen, aanzienlijke subsidiën en ruime voorschotten Frankrijk, dat oneindig minder belang bij zoodanige verbinding heeft dan wij, tot bereiking van dat doel gereed is te brengen, dan is het aan geen twijfel onderhevig of Nederland behoort dien weg te volgen. Te lang reeds heeft het ten opzigte der regtstreeksche gemeenschap met Indië geheel van het buitenland afgehangen. Het zou zich eenmaal daarover bitter kunnen beklagen. Het is dus niet alleen met het oog op het tegenwoordige, maar vooral met een blik op de toekomst, dat wij in het waarachtig belang des vaderlands dit hoogst gewigtig onderwerp aan de ernstige aandacht van de regering en de kamers aanbevelen, terwijl wij den handelstand aansporen bij het goevernement krachtig aan te dringen, om de opheffing van de tweede maandelijksche verbinding, voor zoo ver in zijne magt is, te verhoeden."

't *'s Grv. Wkbl.* laat zich daarover volgenderwijze uit:

»Eene geregelde stoomvaart om de Kaap of door de landengte van Suez, wanneer deze mogt worden doorgegraven, is eene levenskwestie voor ons land, voor onzen handel, voor onze nijverheid, voor ons goevernement. Onze regering moet daarenboven niet van zijn nabuur afhangen om de mails te kunnen overvoeren. Zoowel staatsbelang als dat van handel en industrie nopen tot bevordering dezer aangelegenheid, die eene winstgevende zaak daarenboven kan zijn. Het vervoer van passagiers naar Indië is toch ook van groot belang, terwijl voor de meest kostbare en niet veel plaatsruimte vereischende handelsartikelen stoomvaart verkieslijk is. De stoompakketvaart zou een nieuwe band zijn tusschen Nederland en Indië. Uit welk oogpunt men de zaak beschouwe, men moet het betreuren, dat men niet niet meer kracht de zaak heeft aangevat. Thans zal welligt de belangstelling in deze aangelegenheid met nieuwe kracht ontwaken; thans zullen handelaren en kapitalisten misschien weder genegd bevonden worden om de stoomvaart tot stand te brengen. Wij dringen er dan ook met nadruk op aan, dat de regering, wijs geworden door de lessen van het voorledene, niet meer door oneindig dralen of door andere misslagen de belangstelling doe verflaauwen en eene zoo hoogst gewigtige zaak tegenwerke, maar eindelijk eens iets goeds helpe bevorderen."

— De *Arn. Ct.*, de aandacht wijdende aan de bedenkelijke toekomst, die voor de katoen-nijverheid in Europa is geopend, door den strijd tusschen de Noordel. en Zuidel. Staten van N.-Amerika, betoogt, dat Suriname, nu nog eene smet voor de nationale eer, weldra een belangrijk middenpunt van katoen-produktie zou kunnen worden, mits de slavernij werd afgeschaft en door bevordering van emigratie uit China en Indië de katoen-kultuur tot eene volks-kultuur werd gemaakt, 't geen te minder moeijelijk zou wezen, daar nu reeds op verschillende plantaadjes katoen wordt geproduceerd, geene fabrieken behoeven te worden opgerigt, en de planter van behoorlijken afzet zijner produkten verzekerd zou wezen.

— Uit Amerika berigt men, dat ongeveer 700 slaven uit Virginië zijn ontsnapt en door de Unie als oorlogs-kontrabande bewaard worden. Te Washington, zeide men bij de in beslagneming van depêches op de telegraaf-bureaux, ontdekt te hebben, dat een der onlangs benoemde buitenlandsche gezanten bij de Unie aan rebellen te Charleston berigt had gezonden van de door het goevernement ontworpen versterking van het fort Sumter.

*— Uit 't N. Diep schrijft men ons van den 26 Junij: Zr. Ms. stoomschip D j a m b i is heden van de werf naar de buitenhaven gestoomd, en zal den 1 Julij, naar men verzekert, naar Curaçao vertrekken. — Bij het verhalen is een tros gesprongen, waardoor, naar wij vernemen, een matroos zijn been heeft verloren.

De T e r n a t e is heden ter reede van Texel gekomen.

*— Gister zijn tot *doctor* aan onze Hoogeschool bevorderd: in de regten de heer *N. J. den Tex*, van Amsterdam, na verdediging van zijn Akademisch proefschrift over *Jacob Hop, gezant der Vereenigde Nederlanden;* in de obstetrie de heer *P. A. H. Sweens*, med. doct., van 's Bosch, met theses.

— Gisteren is te Leyden tot dokter in de wis- en natuurkunde bevorderd de heer *N. J. Hoorweg*, geb. te Krimpen aan de Lek, na openlijke verdediging van een akademisch proefschrift over: »de donkere sterren."

*— Door het gekombineerde kollegie van kerkvoogden en notabelen en den kerkeraad der Herv. gemeente te IJsselstein, is met 7 van de 13 stemmen besloten, om tot predikant voor die gemeente aan Z. M. voor te dragen ds. *B. Gewin* te Heemstede; de overige 6 stemmen zijn uitgebragt op ds. *T. J. Montijn* te Doorn.

— In de vergadering van kuratoren der Remonstrantsche broederschap zijn tot de evangeliedienst bevorderd, de heeren *W. F. K. Hussem* en *B. Tideman*.

*— Uit Axel schrijft men ons van den 26. Junij: »In de laatste maanden hebben onze grenskommiezen aan de Cappellebrug (bij Hulst) het outzettend moeijelijk gehad, met het waken tegen den frauduleuzen uitvoer van lompen uit Hulst naar Belgie, welke uitvoer dagelijks geschiedde met troepen van 30 en meer personen, waardoor zeer vele aanhoudingen en vervolgingen hebben plaats gehad. — Onlangs is onder Axel ook een magazijn van lompen gevestigd, en in den nacht van Zaturdag 22 dezer, waren eenige kommiezen op het terrein van toezigt op surveillance, toen de te Axel gestationeerde kommiezen *Jongen* en *Elzerman* eene bende van ruim 30 personen, bezig met het uitvoeren van lompen, betrapten en wilden aanhouden, hetgeen eene worsteling ten gevolge had, waarbij de ambtenaren van hunne vuurwapenen moesten gebruik maken; door hunne moedige houding is het hun niettegenstaande de overmagt gelukt, eenige pakken lompen aan te houden."

— In den Amsterdamschen gemeenteraad is o. a. gister besloten tot de verplaatsing van de Veemarkt op de gemeente-gronden langs de nieuwe Zeeburgervaart over het Funen, terwijl aan de heeren *Bedeker* c. s. achter dat terrein gronden in erfpacht zullen worden verleend, tot oprigting eener groote slagtplaats.

— Door den gemeenteraad van Vlissingen is in zijne gister gehoudene zitting o. a. besloten om het gas voor partikulieren verkrijgbaar te stellen tegen 20 cent per kubiek el.

*— Onlangs werd medegedeeld, dat de gemeenteraad van Delft zich met algemeene stemmen bereid had verklaard, te voldoen aan het door den minister van binnenl. zaken te kennen gegeven verlangen betreffende de daarstelling van een »Indisch hôtel." Niet onbelangrijk is het daarbij te vernemen, welk rapport in dien gemeenteraad in deze was uitgebragt door de kommissie *ad hoc,* waarvan o. a. de burgemeester en de heer *Storm Buysing*, leeraar aan de Delftsche akademie, leden waren. In dit rapport zegt de komm., dat de voorgestelde maatregel *niet* ten voordeele van de stad wezen za, daar de jongelieden, die anders kamers huurden, dan in de akademie zullen worden gehuisvest, maar dat de stad zich evenwel bereid *moet* verklaren, de daarstelling van het Indisch hôtel voor hare rekening te nemen, omdat het in verband schijnt te staan met eene uitbreiding der akademie, waardoor het bovenbedoelde nadeel weder kan worden vergoed, en omdat de stad aan het goevernement dankbaarheid verschuldigd is, voor het bezit der akademie en daarom verpligt is, zooveel mogelijk de wenschen der regering op te volgen. Aan het slot van het rapport deelt de kommissie hare zienswijze mede aangaande het nuttige en doelmatige der inrigting. Als de huisvesting *fakultatief* wordt gesteld, dan noemt de komm. het mogelijk, dat zij nut kan aanbrengen, hoezeer het gedrag en de studie der studenten daartoe inderdaad geene aanleiding geven, maar als het verblijf *verpligtend* wordt gesteld, dan acht de komm. den maatregel zoo hard en verderfelijk, dat hij vele ouders zal afschrikken, hunne kinderen voor de dienst in Indië te bestemmen. — Van dit rapport is een afschrift aan den minister opgezonden.

— Door de *Hollandsche Maatschappij van Landbouw*, zal op Zaturdag 29 dezer, op de hooilanden van den heer *B. A.* baron *van Verschuer*, in den Haarlemmermeerpolder, op de bouwhoeve *Onvermoeid vooruit* bij Bennebroek, gehouden worden de reeds in het begin van dit jaar uitgeschreven *wedstrijd van maaiwerktuigen, hooischudders, paardenharken, wagens en ander voertuigen*, benevens tentoonstelling van *handgereedschap*, alles voor den hooioogst.

Volgens berigten, zijn eene menigte zoo binnen- als buitenlandsche werdtuigen ingeschreven om aan dien belangrijken wedstrijd deel te nemen, en wacht men, dat deze wedstrijd in belangrijkheid en aantal in werktuigen, dien van het vorige jaar op *Rust-Hoek* zal overtreffen.

De landen, voor den wedstrijd bestemd ,zijn gelegen bij Haarlem, waar de nationale tentoonstelling van nijverheid geopend is, en op zeer korten afstand van de station Vogelenzang, van den Hollanschen spoorweg, waar, op dien dag alle treinen zullen halthouden, ten gerieve der bezoekers van den wedstrijd; velen vooral landbouwers, hopen wij, zullen er zich derwaarts begeven, om getuigen te zijn van het doelmatig en voordeelig gebruik van werktuigen door paardenkracht gedreven bij den hooi-oogst. Op Zondagmiddag zal er een rijtoer plaats hebben door den Haarlemmermeer-Polder, ter bezigtiging van den landbouw en landbouw-instellingen in dien polder. Aan allen die in het landbouw-bedrijf eenig belang stellen, meenen wij het bijwonen van den wedstrijd zoowel als de deelneming aan den rijtoer te mogen aanbevelen.

— Geldersche kersen worden steeds in massa naar Londen en Hull vervoerd. Dingsdag gingen er alleen 2000 manden. Van de gevangen zalm gaat voortdurend ¾ naar Parijs en Duitschland.

— Naar wij vernemen, zijn er ernstige vermoedens gerezen tegen den stuurman van een schip, liggende in het entrepôdok te Amsterdam, als zou hij, Zondag, ll. zijn kapitein hebben over boord gestooten, ten gevolge waarvan deze is verdronken, en tevens dat gezegde stuurman zich aan diefstal zou hebben schuldig gemaakt. Hij is daarop voorloopig aangehouden, naar men zegt, in eene tapperij of publiek huis, en nog in het bezit van voorwerpen den kapitein toebehoorende, gevonden *A.C.*

— Zaturdag avond is te Ter Apel de bliksem geslagen in 2 boerenplaatsen, behoorende aan de gemeente Groningen; de eene is afgebrand, de andere door hulp van 2 Hannoversche spuiten behouden; te Ter Apel zijn geene brandspuiten.

— Te Kampen heeft dezer dagen eene openbare verpachting voor den tijd van acht jaren plaats gehad van vier boerenerven, toebehoorende aan de stad Kampen, te zamen voor *f* 10,120. Bij eene in 1859 gehouden publieke verpachting hebben dezelfde erven eene som van *f* 12,070 opgebragt.

— Hoe treurig het gesteld is met het dagelijksch brood onder de bevolking in 't algemeen, leert zoo regt aanschouwelijk eene kleine brochure, die onlangs in Brussel verschenen is. Behandelt zij wel is waar uitsluitend Belgische aangelegenheden, zoo boezemen toch de hier medegedeelde resultaten een groot belang in, daar België in menig opzigt tot model kan genomen worden. Uit de talrijke en belangrijke statistieke opgaven, deelen wij voornamelijk eene statistiek mede over de broodprijzen en de sterfte over een tijdvak van 14 jaren, die ons op het eerste gezigt leert, dat de laatste tot de eerste in het naauwste verband staat.

	Tarweprijs per hectoliter.				Sterfte.	
1841	19	frc.	18	cent.	97,106	personen.
1842	21	»	75	»	103,068	»
1843	19	»	26	»	97,055	»
1844	18	»	36	»	94,911	»
1845	20	»	6	»	97,782	»
1846	24	»	35	»	107,835	»
1847	31	»	15	»	120,168	»
1848	17	»	37	»	108,462	»
1850	16	»	34	»	92,820	»
1851	16	»	89	»	94,699	»
1852	20	»	36	»	95,971	»
1153	25	»	15	»	100,333	»
1854	31	»	48	»	103,200	»
1855	32	»	92	»	112,716	»

1849 *was een jaar van cholera. Er stierven* 121,462 *personen bij een tarweprijs van* 17 *frc.* 4 *cent*

Wel is waar stijgt hiernaar de sterfte niet in dezelfde evenredigheid als de broodprijzen, doch het is niet te ontkennen, dat zelfs door de minste afwijkingen in de l a a t s t e, terstond ook dergelijke in de e e r s t e worden opgemerkt en vooral is de nawerking van de duurte der broodprijzen nog lang door eene betrekkelijk grootere sterfte zigtbaar.

Hieruit blijkt, dat een aanmerkelijk deel der bevolking aan de uiterste grens staat van de tot het leven noodzakelijkste behoeften, zoodra slechts de minste rijzing der prijzen plaats grijpt. Het aantal dezer ongelukkigen bedraagt in België niet minder dan 47 pCt. van de bevolking. Zelfs de van staatswege openbaar gemaakte dokumenten leeren het ons, dat bij een groot aantal arbeiders-familiën de dagelijksche voeding onder die staat, welke de misdadigers in de gevangenissen ontvangen.

Zonder nu in aanmerking te nemen, dat het Belgische volk in betrekkelijk gelukkiger omstandigheden leeft, zoo vinden wij, wanneer wij de verhouding van dit land als maatstaf voor de bevolking van Europa nemen, dat er op 267 millioen menschen niet minder dan 135½ millioen gebrek lijden aan de noodzakelijkste levensbehoeften. Dit is inderdaad geen bevredigend resultaat onzer zoo zeer geprezene beschaving!

— In de *Prov. Overijsselsche en Zwolsche Courant* leest men het volgende: »Tegen de inenting van het vee, als hulpmiddel tot voorkoming van de longziekte, bestaan bij onderscheidene veehouders nog bezwaren. Ook in de gemeente Oldebroek bebevonden er zich, die weigerden hun vee te laten inenten. Onder dezen was een veehouder, die wegens godsdienstige bezwaren, niet te bewegen was de kunstbewerking op zijne talrijke runderen te laten toepassen, terwijl zijn buurman daarover andere gedachten had en zich de voorzorgmaatregelen liet welgevallen. Men verneemt thans, dat op den stal van eerstbedoelden de longziekte zich heeft geopenbaard en verscheiden stuks vee daaraan zijn bezweken: het vee van den laatste daarentegen bleef verschoond. Dit voorval schijnt te hebben medegewerkt dat thans de inenting van vee in gemeende gemeente meer dan vroeger wordt toegepast."

WATERHOOGTE.

Arnhem, 26 *Junij* 1.70 El. + AP., 8.65. Gev. 0 d.
Rijnhoogte te Keulen 26 Junij: 8 vt. 1 d. of 7 vt. 11 d. Rijnl.

Brieven uit de Hoofdstad.

22 *Junij* 1861.

Ik begreep, dat de uitvoerige verslagen, welke gij uit den aard der zaak, van uwe akademiefeesten leveren moest, weinig plaats zouden laten voor meer schrijven, en daarom wierp ik de »korrespondentie-pen" neder, met voornemen om mijn taak te hervatten, zoodra de feestviering ten einde was en »'t grijze Utrecht" tot zijn gewone rust wederkeerde. Het »grijze Utrecht," vergeef me die stereotype uitdrukking, die wel zonderling klinkt, als men denkt aan uwe schoone en liefelijke stad, te midden eener heerlijke warande, de stad, die er thans zoo aanlokkend, zoo frisch, zoo lagchend uit ziet, ontdaan van hare sterke wallen en zware poorten, — en toch wanneer men let op den ouderdom van Utrecht is het woord »grijs" niet misplaatst, al moet men erkennen, dat de stad hare jaren draagt gelijk *Ninon de Lenclos*, die er op haar tachtigsten verjaardag nog zoo bekoorlijk uitzag, dat een twintigjarig *abbé*, tot waanzinnig worden, op haar verliefd raakte.

Doch keeren wij naar Amsterdam terug, waar de stinkende grachten en het gemis aan heerlijke wandelingen een scherp kontrast opleveren met uwe stad. Wilde men ten onzent, bij de drukkende warmte der laatste dagen, eenige verademing scheppen, dan was een togtje over het Y, en 't fraai aangelegde tolhuis zeker de beste uitspanning. Bij gelegenheid, dat ook ik daar heen ging, bezocht ik, in het dok, een onzer in lading liggende schepen en wel het barkschip de Z e e n y m p h, gevoerd door Kapitein *Graad van Rogge*, welk schip wordt gereed gemaakt om naar Java te vertrekken. Niet ten onregte prees men de uitmuntende inrigting van dien bodem, welke als snel-zeiler bekend staat, terwijl de gezagvoerder zich, door zijn vriendelijken omgang met de passagiers, door zijne zeemanschap en beschaafde manieren, allergunstigst onderscheidt. Het heeft me dan ook niet verwonderd in de dagbladen te zien, dat een drietal onzer landgenooten, in het begin dezes jaars met kapitein *van Rogge* uit O. I. gekomen, vernemende dat die bodem weêr zou vertrekken, in een annonce zijne hooge tevredenheid betuigde over de behandeling aan boord van de Z e e n y m p h.

Onze regtsgeleerde wereld is ten deele niet zeer ingenomen met de nieuwe regterlijke organisatie; vooral oude prokureurs voorzien, bij de definitieve regeling der zaak, de afschaffing van den dubbelen regtsbijstand en, gelijk men zich wel wat plat, doch heel juist uitdrukt, het »verloop van hun standje." Van meer belang is echter het gerucht, dat mr. *Eduard Boas*, regter in ons eerste kanton, het voornemen zou hebben, om, bij de invoering der nieuwe organisatie, zijne betrekking neêr te leggen. Dat ware ongetwijfeld een groot

verlies voor de justiciabelen, ik zou bijna zeggen een onherstelbaar verlies, want de heer *Boas* is, volgens het eenparig oordeel van alle regtsgeleerden, niet slechts de bekwaamste maar tevens de ijverigste onzer kantonregters; gelijk nu *Boas* die betrekking waarneemt, wordt ze zeker slechts door weinigen vervuld, en, zonder overdrijving, kan men verklaren, dat zijn aftreden door duizenden innig zou betreurd worden. Laat ons hopen, dat het gerucht dan ook geen waarheid worde.

Een ander meer belangrijk gerucht, de verbindtenis van *Peters* aan ons tooneel, heeft zich bevestigd, doch tot mijne vreugde kan ik er bijvoegen: het tweede tooneelpraatje bleek eene onwaarheid te zijn. De bevallige aktrice, de bloem uit het gezelschap van *de Vries*, mevrouw *Kleine*, verlaat hare vrienden niet; — daarentegen werd mejufvr. *Larondelle*, heur engagement met den heer *Duport* eigendunkelijk verbrekende, op het Leidsche plein geëngageerd. — Over de voorstellingen van mevr. *Ristori* zal ik niet uitweiden; gij zult te Utrecht de gelegenheid hebben, haar op nieuw te bewonderen, gelijk wij ze ook hier hebben bewonderd en toegejuichd bij hare Italiaansche en Fransche voorstellingen. — Niet zonder genoegen, hoewel 't bijna eene heiligschennis is daarover te spreken in denzelfden adem als over de voorstellingen van *Ristori* — maar dat is eenmaal de *conditio sine qua non* der »*chroniqueurs*" — woonde ik de voorstellingen bij, gegeven door eenige leden van het Vlaamsch gezelschap uit Antwerpen. Waarlijk de heer *Doeselaere* verdient aanmoediging en ondersteuning, en ik hoop dat de pers hem die niet zal onthouden. Ik verneem, dat het gezelschap uwe kermis zal bezoeken, en is zulks het geval, dan zult ge u overtuigen, dat ik het niet ten onpas heb geprezen.

Voor ik besluit nog wat anders.

De *Middelburgsche Courant* tracht, sedert eenigen tijd, door eene uitgebreide partikuliere korrespondentie, de aandacht te trekken, en dat streven moet men toejuichen. Dat men daarbij op gepasten toon, bestaande leemten en gebreken aanwijze, ten einde, zóó doende, tot herstel en verbetering te geraken, is uitnemend; maar bij zulke aanwijzingen moet men de billijkheid niet uit het oog verliezen, en zulks meen ik, dat de korrespondent der *Midd. Ct.* gedaan heeft in een schrijven, 't geen in uwe courant van 12 Junij is overgenomen. Onbillijk toch is, naar mijn oordeel, het aldaar gezegde over de bibliotheek der Utrechtsche Hoogeschool, in verband met de stadsboekerij te Amsterdam. Na eerst de Utrechtsche bibliotheek met regt genoemd te hebben »de beste van de drie akademische boekverzamelingen," prijst hij »de wakkere pogingen, die men in de laatste jaren te Amsterdam deed om de stadsboekerij te verbeteren," en tegenover »die wakkere pogingen" plaatst hij een beklag over »de geringe middelen," waarover de Utrechtsche bibliotheek te beschikken heeft tot aankoop van nieuwe werken, die, zegt de berigtgever, »als zij in de boekerij komen *le mérite de l'à-propos* verloren hebben."

Deze voorstelling is onjuist, is onregtvaardig. Ofschoon ik gaarne de bestuurderen der akademische Hoogescholen over nog meer fondsen zag beschikken dan hun ten dienste staan, moet ik den berigtgever toch doen opmerken, dat die fondsen in geen vergelijking kunnen komen met »de aalmoes," meer is het niet, die jaarlijks aan de Amsterdamsche boekerij wordt ten koste gelegd. Elke drie maanden kan men in de *Amsterd. Cour.* eene opgave vinden van de werken, waarmede de Amsterdamsche boekerij is uitgebreid, en die inziende zal men zich overtuigen, dat het een absurditeit is, om »de wakkere pogingen tot uitbreiding der Amsterdamsche boekerij." pogingen, die ik hoog acht, al moet men erkennen, dat ze helaas tot geen beduidende uitkomst kunnen leiden, — in vergelijking te brengen met de »stelselmatige" uitbreiding der Utrechtsche boekerij, waarin, met een prijselijke omzigtigheid, alle nieuwe geschriften worden aangekocht, lang voor zij »*le mérite de l'à propos* verloren," en wel onmiddellijk na hunne uitgave, gelijk kan getuigd worden door de verschillende boekhandelaren, die te Utrecht met de levering van nieuwe werken zijn belast. Dat niet alles kan worden opgenomen, dat zelfs meer moest worden aangekocht, als de middelen ruimer waren, dat geven wij toe, doch dat bestuurderen der Utrechtsche boekerij geen voorbeeld behoeven te zoeken te Amsterdam, zulks is buiten kijf, want de uitbreiding onzer stads-bibliotheek geschiedt op zulk een onbeteekenende schaal, is tegenover de uitbreiding der Utrechtsche zoo luttel, dat ze waarlijk geen vermelding verdient, al getuigt ze ook van veel meer belangstelling dan vroeger in deze verzameling scheen gesteld te worden. De aanmerking over het gemis van de werken der Utrechtsche professoren in de akademie-boekerij, is misschien gepast, al ware daartegen ook 't een en ander aan te voeren. Die aanmerking bragt mij echter op een denkbeeld 't geen ik bestuurderen der Utrechtsche bibliotheek in overweging wil geven, namelijk, om, in een afzonderlijk vak der boekerij, te verzamelen de werken, uitgegeven door de verschillende hoogleeraren, sedert de stichting der hoogeschool en alzoo daar te stellen een galerij hunner werken, even als men, in de senaatskamer, een galerij hunner beeltenissen bezit. XX.

ADVERTENTIEN.

*** Ondertrouwd:
J. C. F. VON PEISTEL
en
M. E. CANTZLAAR.
Utrecht, den 20. Junij 1861.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
J. C. VAN MEEGEN,
2e Luitenant 1e Regt. Infanterie
en
O. A. VLUG.
Utrecht, 27. Junij 1861.
Eenige kennisgeving.

PARK TIVOLI.

*** Op **Donderdag** den 27. Junij

groot Instrumentaal Concert

door het bekende Orkest onder direktie van den Heer J. EDUARD STUMPFF, te Amsterdam. No. 2 van het Abonnement.

PROGRAMMA.

EERSTE AFDEELING.

1. Ouverture Der Vampyr . . . . *Lindpaintner.*
2. Potpourri aus der Oper Lohengrin. *R. Wagner.*
3. Plaudereien aus die Musicalische Welt. . . . . *Michaelis.*
4. Un jour d'été en Norvège. . . *Buijssens.*

TWEEDE AFDEELING.

1. Ouverture Leonore . . . . . *L. v. Beethoven.*
2. Selection de l'Opéra Rigoletto . *C. Stumpff.* Avec solo Violoncelle et Corno di Alto.
3. Grand Air de l'Opéra Le Roi de Boheme . . . . *Samatini.* Solo Cornet à Pistons.
4. Fantaisie Indra. . . . . . . *von Flotow.*

PS. HH. Abonnees worden herinnerd, dat *Logée's* op de *Concerten* geen toegang hebben, dan *alleen* tegen betaling van het volle entree, overeenkomstig Art. 4 van de Voorwaarden.

Aanvang ten 7 ure. De Ondernemer,
Entrée *f* 1.00 de persoon. J. WOLTERS.

Utrechtsche Schouwburg.

Met toestemming van het Hoofd van het Plaatselijk Bestuur.
EENE EENIGE EN LAATSTE VOORSTELLING
van het
FRANSCH DRAMATISCH GEZELSCHAP
van- en onder medewerking van Mevr.
ADELAIDE RISTORI.
VRIJDAG 28 Junij 1861,

BEATRIX,

OF DE MADONNA DER KUNST.

Treurspel in vijf bedrijven, van LEGOUVÉ.
BEATRIX **Mw. RISTORI.**
Pauze na het Derde bedrijf.
Aanvang ten **acht** *ure.*

PRIJZEN DER PLAATSEN: Loges en 1e Amphithéater *f* 4,—. Parquet *f* 3,—. Parterre *f* 2,—. 2e Amphithéater *f* 1,50. Galerij *f* 1,—.
H H. Militairen in uniform:
Loges *f* 3,50. Parquet *f* 2.50. Parterre *f* 150. 2e Amphithéater *f* 1,—. Galerij *f* 0,50.

De plaatsen zijn te bespreken **van af Woensdag 26 Junij** bij den Heer J. DOESBURG en op den speeldag aan het bureau van den Schouwburg van 11 tot 3 ure, alwaar ook de brochure van *Beatrix* te verkrijgen is.

*** Zaturdag 6 Julij 1861, zal te Utrecht, aan het kantoor van Openb. Verkoopingen achter Sint Pieter, des namiddags ten 5 ure, worden verkocht:
Eene HUIZINGE met ERF, staande en gelegen te Utrecht, achter de Twyestraat, wijk B. No. 116, kad. sectie C. No. 2912 groot 24 ellen.
Bij de week verhuurd; beneden om *f* 1,25. en boven om *f* 0.80.
Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van den Notaris DE GRAAF.

MEN VERLANGT TE HUUR,
*** een BENEDENHUIS of wel drie BENEDENKAMERS, gelegen op een fatsoenlijken stand. Opgave van Huurprijs onder lett. V. B. bij den Boekhandelaar J. ANGELIER, Oudkerkhof. Brieven franco.

WORDEN GEVRAAGD,
*** in een stil kwartier, twee GEMEUBELEERDE KAMERS, met Augustus a. s. te betrekken. Opgaven bij den Boekhandelaar J. DE KRUYFF, Korte Nieuwstraat.

METALEN KRUIS.

*** De Vergadering, aangekondigd in de Utrechtsche Courant van eergisteren, ten *Huize* van den Heer RIKKERS, zal gehouden worden in het Locaal in de **NIEUWE BAAN**, den 28. Junij aanstaande des avonds te **half acht ure.**

*** **VERLOREN** een GEELEN BARNSTEENEN ARMBAND, met een Rond Kantiele Slot. De eerlijke vinder kan er desverkiezende 1 gulden belooning voor ontvangen.
WTTEWAALL VAN STOETWEGEN.

*** De ondergeteekende verwittigt de geëerde Ingezetenen der gemeenten *Zeist*, *Driebergen* en *Rijsenburg*, dat hij van nu af, *iederen Vrijdag* te *consulteren* is, van 's morgens 9 tot 's middags 1 uur, over alles wat het vak der *Tandheelkunde* betreft, met inbegrip van het inzetten van *Kunsttanden*, enz. ten huize van den heer *Schneider* (*Brüdergemeine*), te ZEIJST. Mr. J. M. S O N,
Voorklarenburg, *gebr. Chir. Dent. et Mec.* van
No. 505. Z. M. DEN KONING der Belgen.

ITALIAANSCHE GONDEL.

*** De Commissie tot regeling der Maskerade, gehouden bij gelegenheid van het 225jarig bestaan der Utrechtsche Hoogeschool, maakt bekend, dat er gelegenheid bestaat tot het koopen van den **GONDEL**, die gedurende de feesten in de vijver der Nieuwe Baan heeft gelegen en die zeer geschikt is tot versiering van een Buitengoed. Inlichtingen te bekomen bij den Heer ABSPOEL, Directeur van de Zwemschool te Utrecht, waar de Gondel tevens kan bezigtigd worden.
Namens de Commissie voornoemd.
P. VERLOREN Jr.

OPRUIMING.

*** Heden Donderdag zal men in den Manufactuur-winkel van A. L. GERRETSEN Jr., Oudegracht tusschen de Vie- en Jacobiebruggen beginnen opteruit men voor vasten lagen prijs: de nog voorhanden zijnde Nieuwe Modellen van **Mantels, Mantilles**, stroo-, paardenharen- en spanen **hoeden, linten**, enz.

DEPOT VAN THEEËN

Uit het Magazijn van M. RAVENSWAAY ZONEN wordt steeds met het beste gevolg voortgezet de aflevering van theëen, in verzegelde pakjes met No. en prijs, de kwaliteit beveelt zich bijzonder aan,, door Smaak, Geur en Waterhoudendheid, A. A. DIEPERINK, Banketbakker bij de Gaardbrug te Utrecht.

NED. RHIJN-SPOORWEG

en

Holl. IJzeren Spoorweg.

*** Ten einde *ruime* en *goedkoope* gelegenheid aan te bieden tot bezoek der ALGEMEENE NATIONALE TENTOONSTELLING VAN NIJVERHEID, te HAARLEM, worden er gedurende de geheele maand Julij, des **Woensdags**, op alle Hoofden tusschen Stations **RETOURBILLETTEN** uitgegeven naar *AMSTERDAM*, voor de terugreis, ook den volgenden Donderdag geldig. Aan houders dezer Retourbilletten worden op vertoon aan het Station van den Hollandschen IJzeren Spoorweg te Amsterdam, denzelfden Woensdag **Retourbilletten** verstrekt van *AMSTERDAM* naar *HAARLEM*, met toegang tot de Tentoonstelling, waarop men dien dag of den daaropvolgenden Donderdag, desverkiezende kan terugkeeren.
Amsterdam, 26 Junij 1861. DE DIRECTIE.

Lemster Stoomboot-Reederij.

Zomer 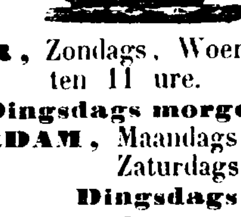 **dienst.**

Van **LEMMER**, Zondags, Woensdags en Vrijdags ten 11 ure.
» » **Dingsdags morgens te 9½ uur.**
» **AMSTERDAM**, Maandags, Donderdags en Zaturdags ten 11 ure.
» » **Dingsdags 's namiddags te 3 uur.**

De Diligence van T E I T S M A vertrekt van *LEEUWARDEN* bij *de Koe* op de Wirdumerdijk Zondags, Woensdags en Vrijdags te 6½ uur. **Dingsdags te 5 uur.** Van *SNEEK* bij de *Wed. Peters*, Zondags, Woensdags en Vrijdags te 8½ uur. **Dingsdags te 7 uur.**

De Diligence van HIJLKEMA vertrekt van *HEERENVEEN* bij *Jorissen* Zondags, Woensdags en Vrijdags te 8 uur. **Dingsdags te 6½ uur.**

TE HUUR

** op een deftigen stand, twee GEMEUBELEERDE KAMERS en suite, desverkiezende **met den vollen kost**. Adres franco brieven letter K. aan het bureau dezer Courant.

DE KLEINE BAZAR,

LICHTEGAARD.

** Heden GROOTE OPRUIMING van diverse *Robes Barèges & Fantasie Stoffen*, benevens eene partij *Lappen* en *Mant lles & Zomermantels*, tot laag vastgestelde prijzen.

** Bij C. L. BRINKMAN, te Amsterdam, zie het licht:

GYSBRECHT van AEMSTEL

EN DE

OPKOMST VAN AMSTERDAM.

DOOR **J. TER GOUW**,

178 Bladz. 12°, met keurig gelith. omslag *f* 1,—.

Wie »Amsterdam, oorsprong van de namen der grachten, eilanden, pleinen, enz. dezer stad door *Johannes Aurelius*" gelezen heeft, alsmede »Eene Wandeling in Amsterdam in het midden der 17de eeuw" zal voorzeker ook dit boekje met belangstelling ter hand nemen en gewis niet minder voldaan zijn, wanneer hij met den inhoud heeft kennis gemaakt.

Uitgaven van L. E. BOSCH en ZOON.

** Bij bovengemelde Uitgevers zijn nog exemplaren van de volgende werken voorhanden, die tevens bij elken solieden Boekhandelaar verkrijgbaar zijn:

1. **H. M. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK, geschiedkundige beschouwing van het oude Handelsverkeer der stad Utrecht, twee deelen *f* 6.—.**

De Uitgevers behoeven dit werk zeker niet aan te bevelen; voor elk die meer wil zijn dan een eenvoudig handelaar, die de geschiedenis van het vroegere handels-verkeer wenscht te kennen, is dit boek onmisbaar; maar vooral voor hen, die over de stedelijke of provinciale belangen moeten spreken en oordeel vellen, is het van hoog belang, dat zij dezen arbeid van den kundigen Schrijver leeren waarderen.

2. **Dr. SCHOTEL, Geschied-, Letter- en Oudheidkundige uitspanningen, met eene afbeelding van het slot Develstein. . . . . *f* 2 60.**

Behalve eene verhandeling over genoemd slot, bevat dit met aanteekeningen en opgave van bronnen zoo rijk versierde boek zeer merkwaardige stukken, als: Herinneringen aan het Hof van Floris I, graaf van Culenborg te Brussel; — Beleg van Pouderoijen in 1507 en 1508; — St. Nicolaasfeest; — De Pinksterbloemen; — De Legende van S. Vitus en Modestus, Martelaren; — Driekoningendag; — De graaf van Leicester te Dordrecht; — Bijzonderheden aangaande het gezantschap van de heeren Cats, Schaap en van de Perre naar Engeland in 1651 en 1652. — Uit dit een en ander zal men genoegzaam kunnen opmaken welk een schat van Historische bijzonderheden dit boek bevat.

3. **L. E. BOSCH, Gedenkboek der Utrechtsche Schutterij, twee deelen, met fraaije titelplaten *f* 4,40.**

Het eerste stuk bevat alleen aanteekeningen van de oude Schutterij; het tweede bevat de beschrijving van de Schutterij na de Fransche overheersching, maar vooral tijdens den veldtogt tegen België. Voor beoefenaren der geschiedenis kan dit boek, inzonderheid aangaande Utrecht, veel belangrijks geven, terwijl zij, die wenschen te weten, welk aandeel onze Utrechtsche Schutterij, ridders van het *Metalen kruis*, aan de verdediging van ons goed regt in 1830 en 1831 hebben gehad, daarin voldoende opheldering zullen vinden.

4. **L. G. VISSCHER, Chronologisch overzigt der Nederl. Vorsten, in tabellen, met noodige toelichtingen. . . . . *f* 4.—.**

Ook dit werk is tot historiekennis onmisbaar. De gemakkelijke en volledige lijsten bevatten de voornaamste feiten in onze geschiedsrollen voorkomende, benevens eene juiste opvolging van de regeringen over onze landen. Vooral voor lager en middelbaar onderwijs is dit boek van groot gewigt.

5. **L. G. VISSCHER, Beknopt Chronologisch overzigt der Nederl. geschiedenis . . *f* —.70.**

Dit, meer bijzonder voor schoolgebruik ingerigt overzigt, bereids in velerhanden, is onmisbaar voor allen, die de geschiedenis uit de boeken van genoemden Hoogleeraar beoefenen. De titel toont reeds genoegzaam aan den aard en de strekking, zoodat eene enkele inzage voldoende zal zijn, om elken onderwijzer den inhoud van dit werkje te doen kennen.

Hollandsche Maatschappij van Landbouw.

ALGEMEENE WEDSTRIJD

VAN

Grasmaaiwerktuigen, Hooischudders, Paardenharken, Wagens- en Voertuigen en Handgereedschappen, voor den

HOOI-OOGST,

Zaturdag, 29 Junij 1861, in den Haarlemmermeerpolder,

BIJ HET SPOORWEGSTATION VOGELENZANG.

RIJTOER

en bezigtiging van Landbouw-Instellingen,

ZONDAG 30 JUNIJ 1861.

De Secretaris der Maatschappij,

D. R. GEVERS DEIJNOOT.

** **Jaarlijksche Opruiming van LAPPEN, op Maandag den 1. Julij.**

P. J. ROOZENDAAL,
Oudegracht, Hoek Vinkenburgsteeg.

Onder onze ruime sortering van allerhande TOILET-ARTIKELEN bevelen wij bijzonder aan:

DE ECHTE TANDZEEP van Dr. SUIN DE BOUTEMARD maakt de Tanden zuiver wit, zonder het émail aan te doen, bewaart ze voor ziekelijke aandoeningen en houdt den mond frisch. Het stuk kost 40 Cts. en is toereikende voor een half jaar.

DE ECHTE Dr. BORCHARDT'S ZEEP is zamengesteld uit fijne aromatische en etherische Oliën en delfstoffelijke bestanddeelen, verwijdert puisten, schubben, levervlekken, zonnebrand, sproeten, en geeft aan de huid door alle jaargetijden dat fluweelige, veerkrachtige en frissche voorkomen, dat de schoonheid zoo zeer verhoogt. Men gebruikt ze met een wollen lapje, waarmede men de huid een of tweemaal daags wascht. De Prijs is 40 Cts.

GEBR. LEDER'S BALSAMISCHE AARDNOOTOLIEZEEP, die de huid reinigt zonder stramming te veroorzaken, haar zachtheid en lenigheid geeft en voor den invloed der weersveranderingen beveiligt, als koude, hitte, wind, enz. Het stuk kost 20 Cts.

Dr. HARTUNG'S KRUIDENPOMADE versterkt den groei van het haar en werkt zoo voordeelig, dat de laatste levenskiem in den knobbel weder ontwikkeld wordt en een nieuwe wasdom begint. Zij verhindert het uitvallen en ontijdig grijs worden, maakt het krachtig, glanzend en golvend. Het glazen Potje is 75 Cts.

DE KINA-OLIE van Dr. **HARTUNG** werkt zeer weldadig op het Haar en is vooral bij kinderen zeer nuttig, daar zij het buitengewoon digt en fijn als zijde maakt. Aan den baard geeft zij eene zachte buigzaamheid, terwijl zij zich bijzonder onderscheidt door de eigenschap de Haren een schoonen glans te geven. De Flacon kost 75 Cents.

Amsterdam, verkoophuis.	Kuilenburg, J. v. Honditz.
Utrecht, T. Uhlenbroek Choorstr.	Loenen a/d Vecht, Wed. Mulder.
Utrecht, T. Uhlenbroek O. Gracht bij de Hamburgerbrug.	Vianen, B. Swaving.
Utrecht, L. J. R. Bosch Lijnmarkt.	Wijk bij Duurst., Wed. C. Zorn.
Utrecht, P. J. Huinck "	IJsselstein, J. Groenhoff.
Amersfoort A. H. v. Ruiven.	Zeist, C. G. Adlung.
Baarn, E. v. Dapperen.	En in de bekende dépots in de andere steden.
" Gez. Petersen Nobbe.	
Bodegraven, H. E. C. Schlatman.	

** *De zalf van Holloway.* Jicht en Rhumatiek. Deze onschatbare zalf heeft meer dan eenig ander geneesmiddel magt over Jicht en Rhumatiek; geen gevallen van dien aard, al zijn zij ook nog zóo ernstig, zullen zonder genezing blijven, als men maar goed volgens het voorschrift, dat zich bij elke pot bevindt, van dit onfeilbaar middel gebruik maakt. Alle vastzettende pijnen of steeken in de zijde worden door de zalf verdreven.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à *f* 0,80, *f* 18 , *f* 3,00, *f* 6,75, *f* 13,50, *f* 20,50. Potjes Zalf à 0,80, *f* 1,86, *f* 3,00, *f* 13,85, *f* 20,95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROMMEN, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244. en New-York 80 Maide Lanne. HOLLOWAY's etablissement.

MARKTBERIGTEN.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 26 Junij.

Roode Tarwe van *f* 10.25 tot *f* 11.00. Ruwarige dito van *f* 12.00 tot *f* 13.00. Rogge van *f* 7.00 tot *f* 7.50 Boekweit van *f* 8.00 tot *f* 8.50. Haver van *f* 4.50 tot *f* 5.00. Paardeboonen van *f* 8.50 tot *f* 9.00. Boter per 5 Ned. oncen *f* 0.40 tot *f* 0.41. Eijeren de 100 stuks van *f* 2.75 tot *f* 2.85.

AMSTERDAM, 26 Junij.

Tarwe flaauw. Rogge bij partij weder lager; 124 pd. o. Pruiss. *f* 242; 127 pd. n. dito *f* 220; 118, 119 pd. Petersb. *f* 194, 196; 120 pd. dito *f* 203; 118, 119 pd; dito *f* 196, 198; op levering iets vaster; Junij *f* 187; Oct. 188. Boekw. stil; 138 2 pd. Nijker *f* 250.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Junij.	Uren	Wind rigt.	Wind kr.	Barom. bij 0°	Ther F.	Afwijk d.Temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Opmerkingen
			N ...						
26	2	wzw	0.5	754.38	70.0	— 0.5	0 64	0.	Zw. bewolkt.
	10	no.	0.0	53.76	60.4	+ 1.4	0.91	0.1	Ligtbewolkt.
27	8	ono.	0.0	53.31	9.8	+ 3.2	0.64	0.	Bewolkt.

26 Junij 's morg. Barometerhoogten in afdalende orde. Brest, Utrecht, Parijs, Portsmouth, Plymouth en Hartlepool. Grootste verschil = 7,8 mm.

J.		
	GEHUWD.	
21	A. Hordijk en E. J. M. Exalto d'Almaras.	Nijmegen.
20	H. W. Kesper en H. C. Slaap.	Amsterdam.
20	J. B. Laboijrie en S. P. Loobeek.	Goes.
19	K. v. Rijn en M. E. J. Hoitsema.	Groningen.
19	W. H. Wendel en D. Sikkens.	"
	BEVALLEN.	
15	M. J. Cleveringa geb. Mees, z.	Appingedam
23	J. M. A. M. Coenen geb. Koops, z.	Nijmegen.
20	H. C. W. Duijmaer v. Twist geb. IJssel de Schepper, z.	Deventer.
22	P. B. F. v. Driel geb. v. Thiel, d.	's Hage.
23	H. B. Dornseiffen geb. v. Hoorn, z.	Amsterdam.
21	J. J. v. Eldik geb. Campagne, z.	"
24	G. v. Nifterick geb. de Cock, z.	"
23	S. v. Gelder geb. Salm, d.	"
21	A. C. de Jonge geb. Wilkens, d.	Groningen.
23	M. E. A. Koning Landre, z.	Amsterdam.
21	S. Laan geb. Gorter, z.	Buikaloot.
23	C. C. de Monchij geb. Wilkens, z.	Rotterdam.
25	A. M. Matveld geb. Cavalini, z.	Leijden.
17	J. Romkes geb. Hooites, d.	Sappemeer.
22	S. R. Rutgers van Rozenburg geb. Rinkes, z.	Haarlem.
24	Q. M. Raven geb. Schneiter, z.	"
25	E. v. Raalte geb. Simons, d.	Leijden.
21	E. Sinderam v. Medenbach geb. de Rooy, z.	Arnhem.
21	W. F. S. Sieberg geb. Frackers, d.	Amsterdam.
22	M. Schilthuis geb. Swanenburg, z.	Groningen.
16	G. J. de Vries geb. Gockinga, z.	Leijden.
23	A. Vis geb. Vis, z.	Zaandijk.
2	C. H. Verhellouw geb. Paijen, z.	Heusden.
23	G. A. van der Willigen geb. van Voorthuijsen, z.	Haarlem.
	OVERLEDEN.	
25	H. L. Brunings geb. v. Heerdt, 36 j.	Bergen op Z.
24	J. J. Buddingh Sr., 80 j.	Arnhem.
19	H. J. v. Essen, 54 j.	Enschede.
17	Mej. H. J. de Jonge, 44 j.	Gouda.
20	J. Leijten, 65 j.	Helmond.
21	J. A. Meevers, 47 j.	Leerdam.
15	H. G. Reisiger geb. Smit.	Groningen.
22	A. M. Sluijter geb. Sieket.	Amsterdam.
25	F. Smit, z., 31 j.	"
21	H. C. E. Tommerap, d., 5 j.	"
21	M. J. Uttels, 35 j.	"

AMSTERDAM 26 Junij 1861.

Nederland.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$ pCt.	$63\frac{1}{2}$	$63\frac{11}{16}$	$63\frac{1}{2}$
" "	3 "	$75\frac{7}{16}$	$75\frac{1}{2}$	$75\frac{7}{16}$
" "	4 "	$98\frac{3}{4}$	$98\frac{13}{16}$	$98\frac{3}{4}$
Oostindische Leening .	4 "	$96\frac{3}{8}$		
Aand. Handelm. . . .	$4\frac{1}{2}$ "	$134\frac{1}{4}$		
Aand. Holl. Spoorweg		88		
Leening	$4\frac{1}{2}$ "	100		
België.				
Certifik. bij *Rothschild*	$2\frac{1}{2}$ "	54		
Spanje.				
Obligatiën	$1\frac{3}{4}$ "	$42\frac{1}{8}$	$42\frac{1}{4}$	$42\frac{1}{8}$
" Binnenl. . .	3 "	47	$47\frac{1}{16}$	
Amortisable Schuld		$16\frac{15}{16}$	17	
Portugal.				
Obligatiën	3 "	$45\frac{15}{16}$		
" 1856/59 . . .	3 "	$45\frac{11}{16}$	$45\frac{3}{4}$	
Rusland.				
Oblig. *Hope & Comp.*	5 "	$102\frac{3}{4}$		
Cert. 1831/33.	5 "	$82\frac{1}{4}$		
" 1840	4 "	$76\frac{3}{16}$	$76\frac{5}{16}$	$76\frac{3}{16}$
" Orig. 2e, 3e, 4e L.	4 "	$76\frac{3}{16}$	$76\frac{5}{16}$	$76\frac{3}{16}$
Oblig. 5de Serie. . . .	5 "	$83\frac{1}{16}$	$83\frac{1}{8}$	$83\frac{1}{16}$
" 6de Serie 1855	5 "	$95\frac{1}{8}$	$95\frac{3}{16}$	$95\frac{3}{16}$
" te Londen 1859	3 "	$61\frac{5}{16}$	$61\frac{3}{8}$	
" bij *H. & Co.* 1860	$4\frac{1}{2}$ "	$89\frac{5}{8}$		
Certifik. van Assig. . .	6 "	$55\frac{3}{8}$		
Polen.				
Aand. 1835 fl. 500	*f*	165		
Pruissen.				
Obligatiën	5 "	105		
Oostenrijk.				
Oblig. Metalliek	5 "	$45\frac{7}{8}$	$46\frac{3}{16}$	$46\frac{3}{16}$
" Metalliek	$2\frac{1}{2}$ "	$24\frac{3}{16}$	$24\frac{5}{16}$	$24\frac{5}{16}$
" Rente Amst. . .	5 "	69	$69\frac{1}{8}$	69
" Nat. 1854	5 "	$53\frac{3}{16}$	$53\frac{5}{8}$	$53\frac{1}{2}$
Bankaktiën		633	634	634
Aandeelen 1854		$196\frac{3}{4}$	197	
Brazilië.				
Geldl. 1824 £ 100 . .	5 "	$97\frac{1}{4}$		
Geldl. 1860	$4\frac{1}{2}$ "	86		
Amerika.				
Ecuad. Obligatiën 1855.		$11\frac{5}{8}$		
Venez. Obligatiën . . .	3 "	15	$15\frac{1}{8}$	$15\frac{1}{16}$
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7 "	$87\frac{1}{2}$		

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 151 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

UTRECHT, Donderdag 27 Junij.

Gister hebben wij het overlijden medegedeeld van *Abdul Medschid*, keizer van het Turksche rijk. Hij was de zoon van *Mahmud II*. Den 23. April 1823 geboren, volgde hij zijn plotseling overleden vader den 2. Julij 1839 op 16jarigen leeftijd, als 31. heerscher uit den stam van *Osman*, op. De sultan laat 14 of 15 kinderen na, waarvan de oudste, *Mehemed Murad Effendi*, den 21. Sept. 1840 werd geboren. Zijn broeder, die hem volgens 't Mahomedaansch regt opvolgt, *Abdul-Azis-Effendi*, werd den 9. Febr. 1830 geboren. — Toen *Abdul Medschid* den troon besteeg, was pas op den 24. Junij 1839 in den slag bij Nisib het Turksche leger door *Ibrahim Pacha*, zoon van den pacha van Egijpte *Mehemet Ali*, geheel verslagen, terwijl de Turksche vloot een buit des vijands was geworden. Het rijk der Osmanli scheen verloren, toen de Europesche mogendheden buiten Frankrijk om den 15 Julij 1840 het verdrag sloten, waardoor *Mehemed Ali* genoopt werd zijn zoon het verder voortrukken met zijn leger te verbieden, zich te onderwerpen, en bij verdrag van 13 Julij 1841 de Porte als leenheer te erkennen. *Abdul Medschid*, uit zich zelf geen krachtig man, had echter eene moeder vol verstand en bekwaamheid. Onder hare leiding hield hij de teugels van het bewind vrij stevig. Reeds den 3. Nov. 1839 verscheen de beroemde *hatti-sherif* van Gulhane, waarbij groote hervormingen werden toegezegd. Er werd veel gedaan, en door buitenlandsche bescherming bevestigde de Porte haar gezag ook over de noordelijke kusten van Afrika, terwijl er bekwame staatslieden werden gevormd. Wat onder de leiding van de Sultane-moeder echter niet verbeterde, was de groote geldverspilling, die zoo onbegrijpelijk was, dat de Sultan zelfs gedurende den Krim-oorlog, toen hij zijne soldaten niet kon betalen, bij eene civiele lijst van 75 millioen piasters, nog 80 millioen per half jaar voor zijne vrouwen behoefde. Ook was de hervestiging van het gezag der Porte meer schijn dan werkelijkheid, 't geen nader bleek bij 't uitbarsten van den oorlog met Rusland, die alleen goed voor Turkije afliep, door de krachtige hulp der Westmagten. Den 2. Mei 1853 stierf de Sultane-moeder, 't geen een groot verlies was voor den Sultan. Intusschen hadden de Europ. raadgevers van den grooten Heer bij het herstellen van den vrede tevens van hem den 21. Febr. 1856 eene nieuwe grondwet, *hatti humayoum*, bekomen, waarbij weder een tal van hervormingen werden bepaald. Het Turksche rijk deed op nieuw eene belangrijke schrede voorwaarts; maar het bleef voor een deel bij de beloften; althans in de van de hoofdstad meer verwijderde gewesten bleven de even eerzuchtige als wreede, wraakgierige en aan de oude voorregten zich vastklampende ambtenaren den ouden staat handhaven, en ontstond daardoor eene ontevredenheid van de eene zijde en een dwangstelsel van de andere, die thans zoovele provinciën van Turkije in voortdurenden staat van opstand doet blijven: in Syrië is de orde pas met groote moeite hersteld; met Egijpte doen zich over de doorgaving nieuwe bezwaren op; de troonsverandering zal ook onder de priesterpartij en de aan de oude instellingen gehechte Mahomedanen eene groote gisting wekken. Dat alles doet den toestand van Turkije als uiterst gevaarlijk uitkomen. Zal de nieuwe sultan aan het groote kaartenhuis eenige vastheid weten te geven? En hoe lang zal hem dit door de eensgezindheid der Europ. grootmagten zelfs mogelijk blijven?

Abdul Medschid had pas het Bairamfeest nog willen bijwonen, en men had uit zijne tegenwoordigheid aldaar de gevolgtrekking gemaakt, dat zijn toestand toch niet zoo uiterst gevaarlijk was; hij had daartoe zijne uiterste krachten bijeengegaard; de dood is dan ook spoedig gevolgd.

Naar men meldt, heeft *Fuad Pacha* in Syrië thans eene amnestie afgekondigd, en werd de toestand er beter. — In de beide Donau-vorstendommen, Moldavie en Wallachije, blijft de geest van volledige vereeniging onder *Couza*, — tusschen alle bezwaren in, die zich omtrent de nieuwe regeringsinstellingen in die gewesten opdoen, — zich sterk ontwikkelen, en zal die ten slotte wel moeten tot stand komen, ten spijt van diegenen, die dit van den beginne af tegen hebben gewerkt.

Na de erkenning van Italie door Frankrijk, zullen, hoopt men, op het voorbeeld der Westmagten weldra meerderen met de erkenning volgen. Omtrent Rusland, zegt *de Nord*, dat het slechts eene zaak van tijd is; Pruissen, denkt men, dat ook niet zeer lang meer zal wachten, gedreven als het tot de erkenning wordt niet alleen door zijne handelsbelangen, maar vooral door de liberale meerderheid der Tweede Kamer, die, naar alles voorspelt, bij de aanstaande verkiezingen wel sterker, maar niet geringer zal worden. Dat, even als de Porte en Griekenland, ook Venezuela, thans den koning van Italië heeft erkend, heeft minder waarde.

Te Turijn wordt over de leening beraadslaagd, die zonder twijfel zal worden goedgekeurd. Men meldt thans van daar, dat de landing van Bourbonnisten op Sicilië een loos alarm of weder een berigt *à la Tartare* is geweest. Dat is te meer gelukkig, daar dan ook het verwijt vervalt, dat men der Italiaansche regering reeds gedaan had, van te groote wreedheid bij 't bestrijden van de landingsexpeditie. — Van den Paus heeft men heden niets naders.

In Polen schijnt men nog weinig tevreden met de verleende hervormingen, al moet men erkennen, dat de kies-census laag is gesteld. De R. K. geestelijkheid doet daar altijd haar invloed krachtig gevoelen. Of zij echter werkelijk de zoo gewenschte vrijheden voor de Polen verlangt, is echter de vraag; zij heeft al dadelijk getoond, welke geest haar bezielt, door de lijkdienst voor graaf *Cavour*, een in den ban gedane, te verbieden! De Polen kunnen daaruit opmaken, wat hen van die zijde zou te wachten zijn.

De Hongaarsche kommissie is met het adres van den Landdag eergister naar Weenen vertrokken; men hoopt binnen 12 dagen eene beslissing te hebben. De ministerraad schijnt nog geen bepaald plan te hebben. De toekomst van Oostenrijk zal voor een groot deel afhangen van het besluit, dat nu te Weenen genomen wordt. Dat Hongarije zich niet goedschiks voor den wil van 't Weener kabinet zal buigen, is ontegenzeggelijk.

Met een enkel woord willen wij hier gewagen van den hevigen brand, die te Londen Zaturdag gewoed heeft, en waaromtrent wij reeds in drie achtereenvolgende nommers enkele bijzonderheden mededeelden.

De sinds gisteren **ontvangen telegrafische depeches** laten wij hieronder volgen:

Bombay, 27 *Mei*. Er hebben eenige kleine bewegingen plaats gehad in de zuidwestelijke provinciën. De hongersnood is zeer verminderd.

Madrid, Dingsdag. Men meldt uit Portugal, dat eene verandering van ministerie geschikt wordt geoordeeld en dat *Salhanda* geneigd is een nieuw kabinet te vormen. De keizer van Marokko heeft zijnen onderdanen berigt, dat hij er in toegestemd heeft Spanje te voldoen overeenkomstig de voorstellen van Frankrijk.

Pesth, Dingsdag. De presidenten der kamers zijn heden morgen naar Weenen vertrokken, om het adres den keizer aan te bieden. Die aanbieding is op morgen bepaald, en dien zelfden dag zal eene groote ministerraad gehouden worden, welke ook door graaf *Apponyi* zal worden bijgewoond. Binnen twaalf dagen zal eene beslissing genomen worden.

Door den voorzitter der municipaliteit is verklaard, dat het tegen die autoriteit bevolen onderzoek onwettig was en dat hij daaraan zijne medewerking niet zou verleenen; hij zou er zich echter niet met geweld tegen verzetten.

Turijn, Woensdag. In de kamer der afgevaardigden heeft de heer *Ferraris*, bij de behandeling van het voorstel betreffende de leening, eene uitvoerige rede gehouden, waarin hij het voorstel bestreed en zoowel het politiek, als het financiëel en administratief stelsel van het goevernement afkeurde, terwijl hij aan de verdiensten van *Cavour* en diens werk een bijzonderen lof toezwaaide. De heer *Desanctis* heeft in zijn antwoord op die rede aangetoond, dat het tegenwoordig kabinet zich aan dezelfde traditiën zou houden, waaraan *Cavour* getrouw gebleven was.

Het officieel orgaan van heden geeft eene verbetering van het berigt betreffende eene landing van 120 Bourbonsche manschappen op Sicilie. Het is namelijk bij onderzoek gebleken, dat er slechts drie dezer manschappen uit Malta bij Syracuse ontscheept waren.

Weenen, Woensdag. Het berigt in de Fransche bladen voorkomende, als zou de gezant van Engeland bij het hof van Oostenrijk bij den keizer op eene spoedige oplossing van de Hongaarsche kwestie, als hoogst noodzakelijk, hebben aangedrongen, wordt tegengesproken.

Londen, Woensdag. Uit Nieuw-York meldt men van den 18., dat de eerste prijsgemaakte kaper aldaar is opgebragt. Bij Washington zijn vele schermutselingen voorgevallen, die echter tot geen ernstig resultaat leidden. De door de opstandelingen ingenomen stelling bij Manassas is onhoudbaar. *Butler* maakt zich gereed om Yorktown aan te vallen. Aan den Missouri is een veldslag ophanden.

Marseille, Woensdag. Men meldt uit Konstantinopel van den 19., dat de sultan de plegtigheden van het Bairamfeest wenschte bij te wonen, doch geheel uitgeput is te huis gekomen, de spraak had verloren, en zijn toestand hopeloos was. (Men weet, dat hij reeds overleden is.)

Men berigt uit Beyruth van den 17, dat de generaal *Beaufort* naar Alexandrië is vertrokken, en dat *Fuad-Pacha* eene amnestie heeft afgekondigd wegens de jongste gebeurtenissen in den Libanon. Evenwel heeft hij allen met zware straffen bedreigd, die de christenen zouden beleedigen. De smaad tegen dezen heeft opgehouden.

Parijs, heden, Donderdag.

Per *bulletin* wordt heden in den *Moniteur* medegedeeld, dat de ministers en de overige hooge staatsambtenaren den eed aan den nieuwen Sultan hebben afgelegd; voortdurend heerscht te Konstantinopel de grootste rust.

— Z. M. heeft benoemd tot burgemeester der gem. St. Philipsland *W. F. del Campo*, genaamd *Camp*; eervol ontslag verleend aan mr. *T. ten Berge*, als prokureur bij het prov. geregtshof en arrond.-regtb. te Groningen; benoemd tot regter-plaatsverv. in de arrond.-regtb. te Groningen mr. *H. D. Guyot*, advokaat; tot komm.s van policie en waterschout te Maassluis *A. L. Wieckert*, deurwaarder bij het kantongeregt te 's Gravenhage.

— Het zoo druk besproken besluit van 13 April ll., waarbij de goeverneur-generaal van Neerlands Indië rekenschap geeft van de redenen, die het Indisch bewind bewogen hebben tot het ontslaan van twee ambtenaren, is nu door den heer *H. C. Bekking* in eene brochure beantwoord, welke den 26 dezer bij den uitgever *H. Nijgh*, te Rotterdam, het licht heeft gezien.

:— De audientiën van den minister van binnenl. zaken op Zaturdag, 29 Junij, en die van den minister van oorlog op Dingsdag, 2 Julij aanstaande, zullen geen plaats hebben.

*— Uit 's Gravenhage schrijft men ons:

Dingsdag heeft H. K. H. prinses Marianne op nieuw een bezoek gebragt aan de tentoonstelling van schilderijen van levende meesters alhier, en heeft het H. K. H. behaagd, eenige aankoopen te doen.

— Men verneemt, dat de drijvende batterij Neptunus (het vroegere linieschip de Zeeuw), kom. n. kap.-luit. ter zee *W. A. de Gelder*, tegen September buiten dienst zal gesteld worden, en de equipage op het stoomfregat Adolf van Nassau zal overgaan.

*— Uit Haarlem schrijft men ons:

Gelijk men vreesde, hebben zware regenbuijen het gondelfeest te Haarlem Dinsdag avond spoediger doen eindigen, dan anders welligt het geval ware geweest. Daarentegen heeft de donkere lucht, in 't begin van den avond, het effekt van de schitterend verlichte jonken, van het elektrisch licht, dat op eene derzelve werd ontstoken, van het bengaalsch vuur, dat telkens werd gebrand, en van de verlichting, langs beide zijden van het Spaarne aangebragt, des te beter doen uitkomen. Het orkest van den heer *Stumpff* en daarna de schutterij hebben op het water muziekstukken uitgevoerd.

Behalve de gondels van eenige roeivereenigingen hadden zich ook de kweekelingen van de kweekschool voor zeevaart te Leiden ter bijwoning aan 't Venetiaansch gondelfeest herwaarts begeven.

Het 1. koncert der Oostenrijksche kapel op Spaarnhove heeft zeer voldaan; het orkest is uitstekend, de kapelmeester een perfekt muziekant.

— De H. Raad der Nederlanden heeft gister uitspraak gedaan in de zaak van *M. Hartog* tegen een arrest van het hof in Noord-Holland, waarbij hij is schuldig verklaard aan bedriegelijke bankbreuk door, als gefailleerd koopman, niet te hebben gehouden de boeken, welke den waren staat van baten of lasten aanduiden, en te hebben verduisterd gelden en goederen, tot zijnen boedel behoorende, en te dier zake is veroordeeld tot eene tuchthuisstraf van zes jaren. — De raad heeft dat beroep verworpen.

— Het getal drukkerijen, tijdschriften, enz. in onderscheidene landen wordt opgegeven als volgt: in Frankrijk zijn 1057 drukkerijen, waarin 9500 zetters 3000 drukkers en 900 korrektors en revisors arbeiden. Het aantal drukkerijen alleen in Londen is grooter dan in geheel Frankrijk. In het kleine Belgie verschijnen thans 262 tijdschriften, terwijl er in Engeland en Frankrijk zelfs niet meer dan 270 en 200 uitkomen. In Pruissen verschijnen er 70, in Oostenrijk 40, Spanje 54, Zwitserland 28, Portugal 13, Denemarken 14. In geheel Europa worden er ongeveer 2000 gepubliceerd en bijna 1500 in de overige landen der wereld, behalve in de Ver. Staten van Noord Amerika, waar, zoo de geldkrisis de vermeerdering niet had tegengehouden, wel 5000 geregeld uitgegeven tijdschriften zouden verschenen zijn, of meer dan in al de andere landen der wereld te zamen.

In Nederland is het getal tijdschriften betrekkelijk ook aanzienlijk. In 1858 toch kwamen er 212 uit. De helft daarvan (niet minder dan 91, of 43 pCt.) zijn in de laatste vijf jaren opgerigt, namelijk sedert 1854. In 1859 kwamen 139 nieuwsbladen (dag- of weekbladen) uit, waarvan 78 eenmaal 's weeks of minder, 32 twee malen 's weeks, 12 drie malen en een 5 malen 's weeks, terwijl het getal der dagelijks uitkomende bladen 16 beliep. Men telde in hetzelfde jaar hier te lande 286 boeken 39 steendrukkerijen, 908 boekhandelaren, 90 muziek-, kaart-, kunsthandelaren, enz.

MADRID, 24 Junij.

De keizer van Marokko heeft in eene proklamatie zijn besluit te kennen gegeven, om de bepalingen van het met Spanje gesloten verdrag na te komen. — Wanneer zulks zal geschieden, wordt daarbij niet gemeld, evenmin als waaruit de keizer de middelen ter uitvoering van dit besluit vinden zal.

TURIJN, 23 Junij.

Garibaldi zal binnen kort hier aankomen.

De regering van Venezuela heeft geantwoord op

de mededeeling van het Turijnsche kabinet, dat *Victor Emmanuel* den titel van koning van Italië heeft aangenomen. Dit antwoord, dat strikt genomen, geen erkenning inhoudt van dien titel, kan evenwel als zoodanig worden beschouwd. Het is in de meest vleijende bewoordingen voor de regering van koning *Victor Emmanuel* vervat.

Men heeft aan prins *Piombino*, na zijne aankomst alhier, eene serenade gebragt; morgen zal hij bij den koning worden toegelaten.

Als een bewijs voor den ongunstigen invloed der omstandigheden op den toestand van Rome meldt men, dat zich in de laatste drie jaren aldaar slechts gemiddeld 4 à 5000 en 's winters hoogtens 8000 vreemdelingen ophouden, terwijl vroeger steeds 50,000 vreemdelingen er den winter doorbragten.

Victor Hugo, door »de maatschappij ter bevordering van Italië's eenheid," tot eere lid benoemd, heeft op de hiervan gedane mededeeling een antwoord geschreven, dat door de Italiaansche en Engelsche bladen is openbaar gemaakt, en waarin de beroemde Fransche dichter met warmte zijne sympathie voor de »heilige" zaak van Italië betuigt. Aan een vereenigd Italië heeft, volgens *Victor Hugo*, de beschaving behoefte. »Er zal een tijd komen," schrijft hij o. a., »dat alle grenzen zullen verdwijnen. Al de oorlogen zullen opgelost worden in de verbroedering der rassen. Gebeurt dat, dan zal de groote dag van het vaderland der menschheid zijn aangebroken."

WEENEN, 24 Junij.

De keizerin van Oostenrijk is op den avond van den 25 Junij te Korfu aangekomen.

Men zegt, dat de waarschijnlijkheid nog verminderd is, dat de keizer het Hongaarsche adres zal aannemen, nu het Lagerhuis besloten heeft dit te doen overbrengen door zijn voorzitter, onder toevoeging van een lid der Magnaten-tafel.

Betreffende de hevige maatregelen door het Oostenrijksche goevernement voorgenomen, heeft het gemeente-bestuur van Ofen aan het ministerie voorgehouden, welke gevaren uit de opheffing van alle stedelijk gezag zouden voortvloeijen en welke gevolgen de voorgenomen maatregelen jegens het Pesther stedelijk bestuur, dat de petitie tegen de gedwongen invordering der belastingen heeft onderteekend, zouden na zich slepen. Het ministerie heeft gehoor gegeven aan de raadgevingen der Hongaarsche hooge ambtenaren, en er zich toe bepaald om eenvoudig eene enquête te verlangen, welke zal geleid worden door een koninklijken kommissaris, ten dien einde door het Hongaarsch goevernement aangewezen.

De *Donau Ztg.* zegt dat het plan van den heer *Plener* betreffende de bank en het daarmede in verband staande vooruitzigt der verbetering van de Oostenrijksche financiën voornamelijk daarop neêrkomt, dat de schuld van den staat aan de bank vergoed wordt door de vernieuwing van het privilegie der bank en door de magtiging om banknoten uit te geven tot het bedrag van genoemde schuld.

De koning van Napels zal het landgoed, dat hij bij Albano gehuurd had, niet betrekken. Men zegt, dat hij zich spoedig naar Zwitserland zal begeven, en zich in de omstreken van Lucern zal vestigen.

De groothertog van Toskane, *Leopold II*, wordt te Weenen verwacht, waarheen de keizer hem zou ontboden hebben.

Van de Poolsche grenzen schrijft men, dat bij een besluit van graaf *Wielopolski*, de studenten van Warschau geboden zijn, de hooge geestelijken en de burgerl. en militaire hooge beambten te groeten.

— *26 Junij.* Met. 5 pCt. 68 —; Nat. 79.40; Bank 746.—; Noord-Baanakt. 195.—; Credit Anst. 172.—; O-Fr. Spoorw.-akt. 274; Lomb. Venet. —; Nieuwe 219; W. op Lond. 3 m. 138.25; G. —.—

BERLIJN, 25 Junij.

Generaal *Manteuffel* is tot drie maanden vestingarrest veroordeeld; dit vonnis moet nog door den koning bekragtigd worden, en men verwacht dat de koninklijke genade het wel in een korteren straftijd zal verwisselen. Ook denkt men, dat den heer *Twesten*, na zijne genezing, wel geene zwaardere straf treffen zal.

De *Augsburgsche Alg. Ztg.* maakt gewag van eene zamenzwering, die te Warschau zou zijn ontdekt, ten gevolge waarvan veel personen, waarbij men verdachte papieren vond, in hechtenis zijn genomen. In de kerken van de R. Kath. zoowel als van de Protestanten wordt het volkslied gezongen, de policie-agenten worden bespot en de Russ. soldaten mishandeld. Eenige geestelijken, die van den kansel in nationalen geest het woord voerden, zijn gebannen, en vele maarschalken van adel zijn door den landvoogd in hunne bediening geschorscht.

Te Kusel heeft een slagerszoon van 12 jaar zich van 't leven beroofd, omdat zijne ouders hem een eekhoorntje geweigerd hadden.

LONDEN, 25 Junij.

In het Lagerhuis heeft de heer *Ferguson* op het zenden van troepen naar Canada de aandacht gevestigd. Lord *Palmerston* antwoordde dat de regering openlijk en plegtig verklaard had, zich op geenerlei wijze in den strijd tusschen de noordelijke en zuidelijke staten der Unie te zullen mengen Alle regeringen zijn echter gewoon, wanneer in een naburig land oorlog uitbarst, hare strijdmagt in de nabij het tooneel des oorlogs gelegen streken te versterken. Het afzenden van troepen naar Canada is dus niets anders dan een gewone maatregel van voorzorg en daarin ligt volstrekt geene vijandige gezindheid jegens de Vereenigde Staten of gebrek aan vertrouwen in de loyauteit der Canadiers.

Lord *Campbell*, kanselier, is Zondag plotseling in zijn 82. jaar overleden, na dien dag den ministerraad nog te hebben bijgewoond en daarna eenige vrienden bij zich te hebben vereenigd. De lord was de zoon van een predikant in Fifeshire in Schotland, waar hij ten jare 1781 geboren werd. Na zijne eerste opleiding te St. Andrews genoten te hebben, begaf hij zich tot voortzetting zijner regtsgeleerde studiën naar Londen, wel arm in de beurs, maar rijk door een brief van aanbeveling aan den eigenaar van de *Morning Chronicle*, die hem voor het geven van Parlements-verslagen en tooneel-kritiek aanwendde en ruim beloonde. In 1806 trad hij voor het eerst bij de balie op, huwde in 1821 de dochter van den heer *Scarlett*, later lord *Abinger*, steeg snel van trap tot trap in zijn beroep, was in 1832 reeds solliciteur-generaal en werd in 1834 tot prokureur-generaal benoemd. Na in 1841, onder niet bijzonder aangename omstandigheden, zeer kortstondig kanselier van Ierland te zijn geweest, werd hij als kanselier van het Hertogdom Lancaster Kabinets-minister. Dewijl zijn ambt hem nu veel tijd liet om zich aan letterkundige bezigheden toe te wijden, schreef hij het »Leven der Kanseliers," hetwelk hem veel tegenspraak en groote onaangenaamheden berokkende. In 1850 werd hij lord opperregter en in 1859 lord kanselier.

De vreeselijke brand van Zaturdag is men eerst Dingsdag meester geworden. De prins *van Wallis* heeft het terrein bezocht; de koningin heeft hare adjudanten er heen gezonden. De vlammen heeft men 30 Eng. mijlen ver kunnen zien; de schade wordt nu reeds op bijna 35 millioen gulden berekend. De assurantie-maatschappijen hebben hare premiën verhoogd.

Het aantal slagtoffers is nog niet te berekenen, want niet alleen door het instorten van muren of het vallen van balken zijn er velen omgekomen, maar er zijn alleen een 20tal personen in de Teems verdronken, die anderen wilden redden of de drijvende talk trachtten meester te worden.

Dezer dagen ontstond er brand in een paardenwagen op den spoorweg tusschen Bawtrey en Redford, ten gevolge waarvan het fraaije en kostbare renpaard *Klarikoff*, dat zich daarin bevond, door de vlammen werd verteerd. Dit paard was voor de helft de eigendom van den heer *Howard*, en voor de wederhelft van lord *St. Vincent*, die twee dagen vóór de Derby-wedrennen 5000 guinjes daarvoor betaald had.

Vrijdag is de spoortrein van Burton on Trent naar Tutbury op het oogenblik zijner grootste snelheid gederailleerd. De konducteur en de wachter zijn gedood; de stoker is zeer zwaar gewond; van de reizigers was nog niets bekend, maar men vreest, dat velen hunner het slagtoffer van het ongeval zullen zijn geworden.

Uit Lissabon schrijft men van den 25 Junij, dat bij een koninklijk besluit, de orde der barmhartige zusters is afgeschaft.

Het blad *de Herald*, dat te Sijdney uitkomt, berigt dat de bemanning van den Amerik. walvischvaarder S u p e r i o r, kapt. *Wood*, 26 personen sterk, door de inboorlingen van het Treasure-island, in den Salomons Archipel, in koelen bloede zijn vermoord.

— *26 Junij* Gec. 89½; Peru 4½ pCt. —, 3 pCt. —; Venez. 3 pCt. —; I pCt. —; Port. 3 pCt. 47⅛; Sp. 3 pCt. —, 1¾ pCt. —; Russ. 4½ pCt. 91½, 5 pCt. 102, Sard. —

PARIJS, 25 Junij.

In de nota van 15 Junij verklaart Frankrijk, terwijl het de betuiging zijner welwillendheid jegens Italië aflegt, dat het gedreven is door den wensch om geene valsche voorstellingen te geven van de staatkunde des keizers. Maar het goevernement acht zich tevens verpligt, te verklaren, dat deze erkenning van den »stand van zaken" niet gelijk staat met eene goedkeuring der gebeurtenissen, welke het vorige jaar in het schiereiland zijn voorgevallen, noch met een waarborg voor handelingen, waaromtrent Frankrijk zich zijne vrijheid van beoordeeling blijft voorbehouden. — Bij de konferentie te Warschau, had het keizerlijk kabinet alle deelneming van zich afgeworpen aan ondernemingen, welke den vrede van Europa in gevaar konden brengen. Door aan het stelsel van non-interventie getrouw te blijven, behoudt Frankrijk eveneens zijne inzigten aangaande de gevolgen van zulke ondernemingen. — Het kabinet van Turijn zal de pligten erkennen, welke de toestand van den H. Stoel aan Frankrijk oplegt. De stap, welken het doet, heeft geenszins ten doel, om in eenig opzigt de protesten te verzwakken, welke de Paus tegen den vijandelijken inval in een gedeelte van den Kerkelijken staat heeft ingeleverd; en de Fransche troepen zullen te Rome blijven totdat de belangen, welke er hen hebben heengeroepen, voldoende zullen gewaarborgd zijn.

In het antwoord, dat de heer *Ricasoli* op deze nota gegeven heeft, zegt het kabinet van Turijn den keizer dank voor, dat hij »aan Italië, dat door eene groote nationale ramp is bedroefd, zulk een schitterend bewijs zijner hooge en edelmoedige welwillendheid heeft willen geven." Daarna ontvouwt hij zijne staatkunde, welke dezelfde is als door graaf *Cavour* en door herhaalde stemmingen van het parlement is afgebakend: eene staatkunde waarvan de administratie onder voorzitterschap van den heer *Ricasoli* levendig doordrongen is. Terwijl graaf *Cavour* en de leden van het Parlement op plegtige wijze het regt der natie erkennen, zich tot »volkomene eenheid" te vormen, hebben zij evenwel de hoop te kennen gegeven, »dat de vorderingen, welke de Italiaansche zaak dagelijks in de publieke meening maakt, langzamerhand en zonder schokken de door de Italianen zoo vurig verlangde oplossing zullen tot stand brengen. Het goevernement zal deze staatkunde blijven volgen, waardoor de regten van Italië zullen gewaarborgd worden, zonder het schiereiland aan »nuttelooze agitatiën en Europa aan gevaarlijke verwikkelingen bloot te stellen." Terwijl de nota de waarde erkent van de overwegingen van 't Fransche goevernement, wordt daarin tevens de hoop geuit, dat de Romeinsche kwestie spoedig moge worden opgelost, voorts als de keizer met zijn invloed de pogingen van het Italiaansche goevernement wil ondersteunen ter verkrijging van eene uitkomst, welke even gewenscht zou zijn voor Italië als voor de belangen van het katholicisme.

In het Wetgevend Ligchaam is de wet op de spoorwegen aangenomen. Verschillende redenaars hadden wijzigingen in de wet voorgesteld, meestal tot uitbreiding der voorgestelde lijnen. De algemeene diskussiën zijn gesloten nadat de kommissaris van het goevernement had aangemerkt, dat de gevraagde uitbreidingen eene vermeerdering van uitgaven van 850 millioen fr. zouden vorderen.

De *Moniteur* bevat in zijn officieel gedeelte de tusschen Belgie en Holland gewisselde verklaringen betreffende te nemen maatregelen jegens gedeserteerde zeelieden. Volgens dezen kunnen de konsuls hunne gedeserteerde landgenooten gevangen houden tot aan het vertrek van het vaartuig waartoe zij behooren of gedurende twee maanden, waarna den zeeman zijne vrijheid zal hergeven worden. — Hierbij wordt tevens gevoegd een berigt, dat Belgie is toegetreden tot de beginselen van het traktaat van Parijs van 16 April 1856, zoodat aldaar geene kapers, onder welke vlag ook, in de havens zullen worden toegelaten, tenzij in geval van zeegevaar.

Men spreekt van eene reorganisatie van het bestuur te en de transportatie naar Cayenne. Daarbij zou het militaire stelsel door een burgerlijk vervangen worden en de transportatie meer bepaaldelijk tot de kolonisatie van dat land worden aangewend.

In de laatst gehouden vergadering van vrijmetselaren is weder krachtig geprotesteerd tegen het misbruik van magt door prins *Murat*.

In het museum van Versailles zullen 112 teekeningen in waterverw geplaatst worden, voorstellende de uniformen van alle wapenen, die aan den laatsten Italiaanschen veldtogt hebben deelgenomen.

Er is hier eene brochure van *Mirès* aangekondigd, getiteld: *Aan mijne regters! Mijn leven en mijne zaken.* Eenige personen, aan wie dit geschrift ter inzage is gegeven, verwachten dat het veel sensatie zal te weeg brengen.

Mevrouw *de Witt*, dochter van den beroemden staatsman en geleerde *Guizot*, heeft onlangs bij *Didier en Co.* te Parijs twee boekjes met kindervertellingen uitgegeven, die, zoowel om den onderhoudenden en natuurlijken vorm als uit hoofde van den leerzamen inhoud, grooten opgang maken, en niet alleen door de kinderen, maar ook door de moeders, ja zelfs door vele vaders, gretig gelezen worden.

De heer *Coulvier Gravier* beweert, dat hij door eene 50jarige ondervinding is in staat gesteld, om, uit de rigting en den stand der planeten, het weder voor het geheele jaar met zekerheid te kunnen bepalen!!

Bij de feesten van 15 Aug. zal men op de Seine de drieriemsgalei zien manoeuvreren, bemand met 130 matrozen in Romeinsche kleeding.

Blondin heeft het voorstel gedaan over de Seine te gaan langs een koord, dat zou gespannen worden van het paleis der Tuileriën naar de kazerne op de kaai van Orsai. Deze voorstelling zou den 15 Aug. plaats hebben.

Uit Alexandrië wordt gemeld, dat de kommandant van het Fransche eskader in allerijl de stoomfregat R e q u i n had doen vertrekken, zoo men zeide, naar Port-Saïd, alwaar eenige oproerige bewegingen onder de werklieden aan het kanaal van Suez moeten zijn uitgebroken.

— *26 Junij.* Rente op tijd 3 pCt. 67 65; Oost.-Fr. Spw. 505; Sp. 3 pCt. 47¾, 1¼ pCt. 42.

BRUSSEL, 26 Junij.

De koning is gister avond van Londen te Ostende aangekomen, en keert heden naar zijn kasteel van Laeken terug, in gezelschap der Hertogin van Brabant. — Gisteren middag zijn de prins en prinsen van Pruissen, op hunne reis naar Engeland, te Antwerpen aangekomen.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.